

**Hynysten
ja hynystenmielisten
Joulukirje
2023**

PUHEENJOHTAJAN PALSTA

Sukuseuran hallituksen kaksivuotinen toimikausi alkaa olla loppuillaan. Vaikka koronavirustauti jatkoi vaikutustaan, voitiin toimia koko kausi melko normaalisti. Kun muistelee mitä asioita jäi mieleen sukuseuran tämän kauden toiminnasta, niin päällimmäisinä tulee mieleen onnistuneet tapaamiset Hietaniemen hautausmaan kierroksella ja Siilinjärven sukutapaamisessa.

Siilinjärven tapaamisesta onkin tässä joulukirjeessä erillinen juttu. Toisena asiana nousee mieleen sukuseuran kotisivujen uudistuminen. Niistä on tullut myönteistä palautetta ja huomioita eri yhteyksissä. Varmaan yhtenä mittarina toiminnan laadusta voidaan pitää ajan tasalla olevat sukuseuran kotisivut. Se vaatii tietysti paljon työtä ja myös osaamista.

Sukututkimus asioissa tällä kaudella korostui DNA-tutkimus. Sukuseura on ollut mukana useissa testien kustannuksissa. Tulokset ovat auttaneet ymmärtämään, että elämä on paljon monipolisempaa, kuin yhden yksittäisen nimittäjän löytämistä. Paremminkin päinvastoin, löytyy uusia nimiä, jotka ovat samaa isälinjaa ja päinvastoin, saman nimiset eivät ole lainkaan samaa isälinjaa.

Vuosien varrella on sukuseuran tapaamisissa ja muissa yhteyksissä myös ollut Hynnisiä ja Hynösiä mukana. Aiemmin vain pääteltiin lähinnä nimien kirjoitusasun perusteella, että he voisivat olla samaa alkuperää. Nyt näyttää siltä, että yhteyksiä löytyy myös DNA-testien perusteella.

Seuraava vaihe voisi olla, että yhteyksiä voisi löytyä myös muiden sukuseuran toimintojen muodossa. Yhteistyöstä alkaa olla jo mukavia merkkejä, joka toivottavasti löytyy konkreettisia muotoja. Haluan kiittää sukuseuran toimintaan osallistuneita kuluneesta toimintakaudesta ja toivottaa

Hyvää Joulua ja menestyksellistä Uutta vuotta ja toimintakautta!

Pekka Hynynen

Hynysten sukuseuran puheenjohtaja

HYNYSTEN SUKUSEURAN KOTISIVUT

Hynysten sukuseuran kotisivuille on koottu tietoa sukumme vaiheista sekä tietoa DNA- että historiankirjoihin perustuvasta sukututkimuksesta. Osoite sukuseuran kotisivuille on www.hynysten.sukuseura.fi.

SUKUTAPAAMINEN 5.-6.8.2023 KUNNONPAIKASSA SIILINJÄRVELLÄ

Marjatta Sirenius, sukuseuran hallituksen rahastonhoitaja, Pia Sotavalta, sukuseuran hallituksen sihteeri

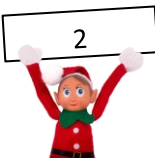
Tällä kertaa sukupäivät järjestettiin Kuopion seudulla. Tapasimme Ortodoksisen museon RIISA:n edessä. RIISA on sekä kansallisesti että kansainvälisesti merkittävä Suomen ortodoksisesta kirkosta ja sen kulttuuria esittelevä museo. Saimme erinomaisen oppaamme Joni Ylimäen johdattelemana kattavan käsityksen suomalaisen ortodoksisen luostarielämän kehityksestä ja sodan aiheuttamista muutoksista sekä ortodoksisen uskonnon merkityksestä Suomessa.

Suomen ortodoksinen kirkko juhlii tänä vuonna ensimmäistä sataa vuottaan osana Konstantinopolin ekumeenista patriarkaattia. Näkemämme RIISA:n juhluvuoden näyttely ”Lahja Konstantinopolista 1923” kertoi Suomen ortodoksisen kirkon historiasta sata vuotta sitten.

Yllä kuva näyttelyn päätilasta ja siellä olleesta ikonostaasista eli alttarin ja kirkkosalin erottavasta seinästä.

RIISA:aan on tuotu menetetyistä Karjalasta aarteita, joita muualla länsimaissa juuri ei ole. Museossa on esineistöä Valamon, Petsamon ja Konevitsan luostareista. Kaikkea ei ole saatu tuoduksi Suomeen sodan jaloista, paljon on kadonnut ja tuhoutunut, kun kirkkoja ryöstettiin ja tuhottiin.

Vaikuttava maalaus Apostolien Matteuksen, Simon ja Tuomaksen ikoni, joka on ollut osa Salmin Pyhän Nikolaoksen kirkon ikonostaasia, oli sodan aikana palvellut korsun ovena. Kirjeessä sivuille 7 ja 8 on nostettu esiin muutamia näyttelyssä olleista esineistä mukaan lukien korsun ovi. Käynti muistutti niistä vaikeuksista, joita kansalaisemme, etenkin sodan jaloista paenneet karjalaiset, sodan aikana saivat kokea.

RIISA:n tutustumisen jälkeen matkamme jatkui kohti Kuopion sotaveteraanimuseota. Päivä oli aurinkoinen ja matka museoiden välillä taittui mukavasti jalan. Sotaveteraanimuseo sijaitsee Kuopion kasarmialueella, joka on kokenut monenlaista yli 140 vuoden aikana. Entinen päävartio on nyt kunniakkaassa käytössä keskittyen esittelemään 1900-luvun sotiamme.

Tutustuimme Kuopion Sotaveteraaniyhdistyksen pitämään sotamuseoon reserviupseeri Risto Lappalaisen johdolla, jossa vielä vaikuttavammin saimme tietoa, millaisissa oloissa ja tilanteissa sotilaamme toisen maailmansodan aikana elivät ja millaisiin saavutuksiin he venyivät.

Kierroksen aikana kuulimme kuinka maamme kohtalo oli useita kertoja vaakalaudalla niin sodissa kuin vielä sodan jälkeen. Silloin pelastuksemme oli eri puolilla maata tehty asekatkenta. Stalin tiesi, että hänen on parempi pyrkiä saada sotakorvaukset kuin lähteä valloittamaan Suomea.

Tarjolla oli Vantaan veteraani- ja reserviläis-järjestöjen tekemä tiivis kuvilla varustettu esitys "Kuvat kertovat sodista Taistelu Suomen itsenäisyydestä 1939 - 1945". Tämä osoittautui niin suosituksi, että se loppui kesken. Onneksi kaikki halukkaat saivat sen jättämällä yhteystietonsa.

Ohessa linkki [Kuopion sotaveteraanimuseoon](#) sekä [Kuopion Veteraaniperinneyhdistyksen](#) sivuille.

Kuva Sotaveteraanimuseon näyttelystä (Kuopion sotaveteraanit ry)

Sotaveteraanimuseosta siirryimme Kunnonpaikkaan, jossa majoituimme ja söimme maittavan illallisen noutopöydästä.

Ohjelmamme jatkui illallisen jälkeen Petran ja Riitan duon viihdyttäminä Kunnonpaikan kodalla. Tyttöjen energia ja virtuoosinen taitavuus sai osanottajat mukaansa laulamaan ja meillä oli tarjolla viihdyttävä ja innostava puolitoistatuntinen. Tämän jälkeen ohjelmassa oli makkaranpaistoa rattoisan rupattelun säestämänä. Upea sää tarjosi meille myös hienon iltaruskon Kallaveden rannalla.

Kuvassa Duo Petran ja Riitan tunteikasta esiintymistä kodalla.

Sunnuntaiamun aloitimme mahtavalla aamupalalla ja sen jälkeen Siilinjärven kirkkoon jumalanpalvelukseen. Pekka ja Raimo Hynynen olivat avustamassa siellä ja Hynysiä huomioitiin tässä muutenkin, ks. kuva oikealla alla.

Lounaan jälkeen alkoi varsinainen ohjelma Pekka Hynysen esitelmällä Hynysten sankarivainajista. Hynysiä on ollut runsaasti rintamalla ja menetyksiä on myös tapahtunut. Kansallisarkiston tietokannoista Suomen sodissa vuosina 1939–1944 menehtyneistä löytyy 25 Hynysen tietoa. Tiedot on viety yhteen taulukkoon, josta saa kuvaa nuorten ihmisten kohtaloista sodan melskeessä. Lisäksi luennessa on kuvattu vähän tarkemmin talvisodassa kaatuneiden neljän Hynysen tietoa ja poimintoja satapäiväkirjoista. Lyhennelmä tuosta luennessa on luettavissa Hynysten sukuseuran uutissivuilta, johon pääsee [tästä](#) linkistä.

Tässä kuvassa olemme valmistumassa iltapäivän ensimmäiseen esitykseen Hynysten sankarivainajista.

Sukutukija Ari Kolehmainen oli estynyt tulemasta paikalle, mutta näimme videolla hänen esityksensä ”Mistä Ylä-Savon Hynyset ovat kotoisin?” Esitys koski Ylä-Savon Hynysten alkuvaiheita ja sukutaustaa sekä isälinjaisia DNA-testejä, jonka avulla sukuhaarojen yhteyksiä voidaan selvittää ja voidaan selvittää suvun alkuperää. Pääset Kolehmaisien videoesitykseen [tästä](#) linkistä tai vaihtoehtoisesti Hynysten sukuseuran uutissivujen kautta.

UUDEN HALLITUKSEN JÄSENET

Vuosikokouksessa hyväksyttiin edellisten vuosien toiminta- ja tilikertomukset, toimintasuunnitelma sekä valittiin uusi hallitus kaudelle 2024-25. Uudet jäsenet hallituksessa ovat Pekka Hynynen, Marjatta Sirenius, Marjatta Hynynen, Raimo Hynynen, Aimo Hynynen ja Pia Sotavalta. Varajäseniksi valittiin Miia Herm, Kaija-Liisa Reunanen ja Lasse Hynynen. Tervetuloa kaikille uusille ja vanhoille jäsenille.

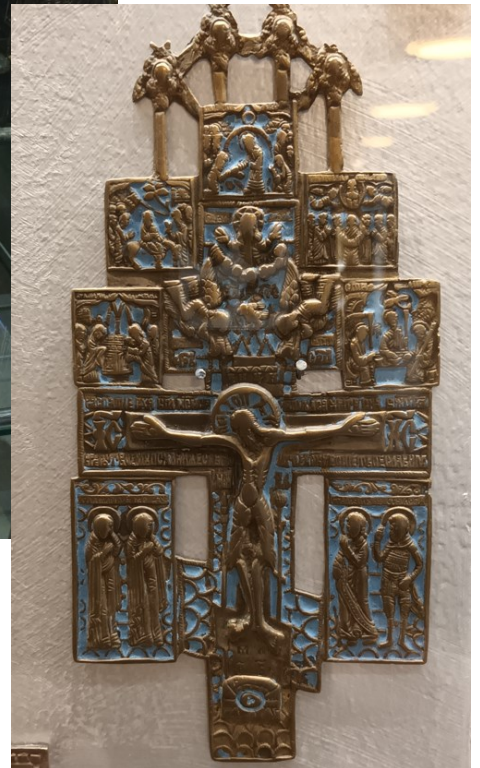

KUVIA RIISASTA

Konevitsan Jumalaäiti – ikonin riisa*. Riisa kuuluu ihmeitätekevään Konevitsan Jumalaäiti- ikoniin, jonka käänttöpuolella on kuvattu Kristus Käsittätehty – ikoni. Riisa on valmistettu vuonna 1893 ja sisältää mm. safiireja, smaragdeja, helmiä, ametisteja, briljantteja (RIISA).

** riisa on metallinen, usein hopeasta tehty ikonia peittävä ja suojaava, koristeellinen vaippa, suojaileva.*

”Ei kukaan ole Jumalaa milloinkaan nähnyt; ainoastaan Poika, joka on isän helmassa, on hänet ilmoittanut”
(teksti maalauksessa)

RIISA:ssa oli esillä myös metallisia ikoniristejä, joita valmistivat erityisesti vanhauskoiset Venäjällä. Venäläiset metalli-ikonit ovat olleet nimenomaan henkilökohtaisen rukouselämän välineitä. Metallikonien laajempi tuotanto loppui Venäjällä lokakuun vallankumoukseen 1917, jolloin ateistinen hallitus kielsi ikonien ja kirkollisten esineiden valmistuksen (RIISA)

Pyhittäjien Sergei ja Herman Valamolaisten kenotafinpeite, vuodelta 1857. Reliefigimäisesti kirjottu peite on kulta- ja hopeakirjontaa sekä brokadiapplikointia. Peitettä on käytetty muistohaudan päällä (RIISA)

Sodan aikana korsun ovena käytetty pyhäinkuva, jossa on vielä nähtävissä sahausjäljet ja saranat (RIISA).

RIISA:n "Vastavoimia" -näyttelyssä näimme myös uskonnonvastaisia propagandajulisteita, joita julkaistiin Neuvostoliitossa 1980-luvulla.

ARI KOLEHMAISEN VIDEOESITYS YLÄ-SAVON HYNYS-SUVUSTA

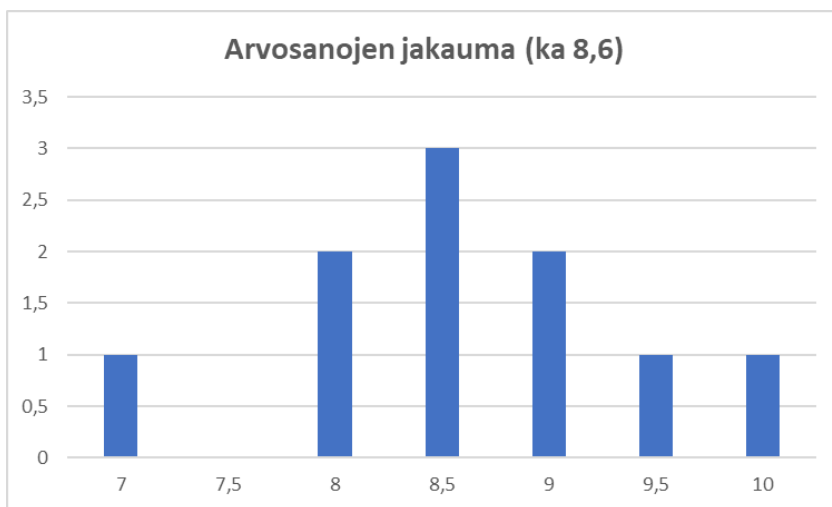
Sukututkija Ari Kolehmainen Siilinjärven sukutapaamisessa pitämä mielenkiintoinen esitysvideo aiheesta ”Mistä Ylä-Savon Hynys-suku on kotoisin?” löytyy nyt Hynysten sukuseuran kotisivujen uutisosiosta. Pääset myös videoihin [tästä](#) linkistä.

PALAUTETTA SUKUTAPAAMISESTA

Pia Sotavalta, sukuseuran hallituksen sihteeri

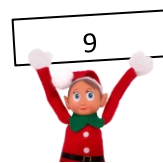
Keräsimme palautetta Siilinjärven sukutapaamisen yhteydessä. Kerätyn palautteen pohjalta voidaan todeta, että sukutapaaminen oli kokonaisuudessaan varsin onnistunut tilaisuus. Kouluarvosanaksi tapaaminen sai mallikkaan ”kasipuolisen”.

Avoimissa palautteissa ohjelmaa pidettiin hyvin rakennettuna ja tapahtumia, kuten museokäyntejä, kiinnostavina. Yhteinen illanvietto kodalla lauantaina oli rento ja tunnelmalliset musiikkiesitykset saivat kiitosta. Myös sunnuntain asiaohjelmaa pidettiin täysipainoisena ja mielenkiintoisena.

Kehitettävääkin löytyi. Saadun palautteen pohjalta erityisesti tilaisuuden aikataulutukseen olisi jatkossa hyvä kiinnittää huomiota, jotta vältetään kiireen tuntu ja aikaa jäisi myös vapaalle keskustelulle. Tilaisuus olisi myös hyvä loppua hyvissä ajoin sunnuntaina, sillä monella on vielä pitkä kotimatka edessä. Vaikka moni osallistuja on jo aiemmista tapaamisista tuttu toisilleen, auttaisivat nimilaput sekä uusiin Hynysiin tutustumisessa että ylipäätään Hynysten tunnistamisessa kokouspaikalla.

Kiitos vielä kaikille palautetta ja ideoita antaneille!

HYNysten, HYNÖsten ja HYNnisten DNA-SUKUTUTKIMUS ETENEE

Raimo Hynynen, sukuseuran hallituksen jäsen

DNA-sukututkimuksen pohjana on pojan isältään saama Y-kromosomi, jolloin voidaan selvittää isä-isä-isä-linjaa jopa tuhansia vuosia taaksepäin. Sukuseuran sivuilla on linkki Ahti Kurrin kirjoittamaan DNA-sukututkimukseen. Pääset Kurrin kotisivuille [tästä](#).

Hynysten kotisivulla on DNA-sukututkimuksesta viimeisin kattava esitys vuoden 2021 kokouksesta. Pääset esitykseen myös [tästä](#).

Suvulta on hyvä löytyä yksi tai muutama isähaplون päälinja, jotta DNA-tutkimusten perusteella voidaan saavuttaa merkittäviä tuloksia. Hynysten ja myös nimen aikaisemman muodon eli Hynnisten osalta meillä on ollut onnea. Hynysten suvussa on kaksi DNA:n päälinjaa eli haploryhmää. Iisalmen Paloisvirralta ja Varpaisjärven Jumisilta lähtöisin olevat nykyiset Hynyset, Joroisten suunnan Hynöset ja sukunimeä vaihtaneet suvut miehet, kuten Pohjanmaalla on usein tapahtunut, ovat N-BY55824 haploryhmää tai sen jotain alahaploa.

Maaningan Hynysten ja useiden Kannakselta ja Joroisten – Pieksämäen suunnasta lähteneiden Hynnisten sekä Keuruun Hynnissä eläneiden Hynnisten jälkeläisten haploryhmä on R-BY24756. Nykyisten tietojen perusteella sen arvioidaan muodostuneen noin vuonna 1350 +/- 100 vuotta. Täten Hyn-alkuinen sukunimi on tullut ainakin kahdelle miehelle, jotka eivät ole toisilleen sukua suoran isälinjan kautta. N ja R haplojen yhteinen esi-isä on yli 20 000 vuoden takana. Tässä vaiheessa ei voida sanoa missä, milloin ja missä järjestyksessä nimet ovat tulleet näille kahdelle sukulinjalle.

Mainittakoon se, että mm. Huttusilla on useita isälinjoja, jotka eivät ole isä-isä linjassa sukua toistensa kanssa kuin useiden tuhansien vuosien takaa. Nimi Huttu, Huttuinen, Huttunen on annettu usealle miehelle mahdollisesti parin sadan vuoden aikana. Hynysten ja samalla myös Hynnisten DNA-sukututkimuksen jatkon tavoitteet voidaan jakaa kolmeen alueeseen, jotka ovat:

1. Selvittää mitkä Hynysten ja Hynnisten haarat ovat Maaningan haaran sukulaisia, R-BY24756 haplon alla olevaa jotakin alahaploa.
2. Selvittää mitkä Hynysten ja Hynnisten haarat ovat Iisalmen suunnan sukulaisia, N-BY55824 haplon alla olevaa jotakin alahaploa.
3. Seurata mitä muita sukuja tulee Hyn-alkuisten miesten haploryhmiin ja pyrkiä selvittämään kuinka kaukana on sukuyhteys. Pohjanmaalta on löytynyt jo aiemmin sukulaisia johtuen nimen vaihtumisesta. Tulevina vuosina löytynee kaukaisia sukulaisia jopa 1200-luvulta.

Yhteenvetona nykytilasta. Hyn-alkuiset, Hynyset (1700-luvulla pääosin Hynnisiä), Hynniset ja Hynöset ovat useimmissa tapauksissa kahteen Hyn-sukuisten haploon kuuluvia. DNA-sukututkimuksesta kiinnostuneet voivat ottaa yhteyttä Raimo Hynyseen. Sähköposti on raimo.hynynen@gmail.com

MIKÄ HAPLORYHMÄ?

Haploryhmä on ihmisen perimän tyyppi, joka on eri alkuperää olevilla väestöryhmillä erilainen. Haploryhmä määritetään sekä isälinjalle että äitilinjalle. Haploryhmien taajuudet usein vaihtelevat maantieteellisesti lajin esiintymisalueen eri osissa. Erityisesti ihmisillä eri mantereiden ja eri etnisten ryhmien haplotyyppikoostumus vaihtelee.

Haploryhmiä vertailemalla on koetettu selvittää kansojen sukulaisuuksia ja alkuperää. Haploryhmien esiintymisestä ja jakaumasta voidaan jäljittää yksilöiden etnistä alkuperää ja populaatioiden tai kansojen historiaa. Tähän perustuu paljolti geneettinen sukututkimus (Lähde: Wikipedia)

SANKARIVAINAJAN RUNO

Ohessa alla on sankarivainaja luutnantti Paavo Hynysen runo ”Jäämeren marssi” Suomen kenttäarmeijan runoteoksesta ”Täältä jostakin” (1944). Seuraavalla sivulla on lyhyesti tietoa tästä kaatuneesta runoilijasta.

Jäämeren marssi

Käsi kalvassa taas
ylös puolesta maas!
Meille vihurit viestinsä sinkoo,
Kuin pauhulla jään
maan nousevan nään,
vala vasaman välkkyvän linkoo:

Yhä tallella on
sisu kuolematon,
ase Jäämeren jäyheän vahdin.
Yhä eelleen näin
tuhon painetta päin
pojat marssimme pakkasen mahdin.

Lapin urhoja vie
tulen, auringon tie
yli yön, läpi louhien voittoon.
Vaikka vuonoihin lyö
vihon ulvova yö,
liput hulmuvat huomenen koittoon!

Paavo Hynynen (Polku kirkkauteen, WSOY, 1942)

KAATUNUT RUNOILIJA

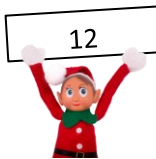
Paavo Hynynen syntyi Kittilässä 20.11.1917. Kahdeksanvuotiaana hän muutti Rovaniemelle, jossa pääsi ylioppilaaksi. Paavo toimi asevelvollisuuden jälkeen sanomalehden aputoimittajana ja kirjoittautui syksyllä 1939 Helsingin yliopiston lainopilliseen tiedekuntaan.

Sota keskeytti kuitenkin opinnot. Talvisodassa Paavo oli alikersanttina Sallan rintamalla ja osallistui mm. Joutsijärven kiivaisiin puolustustaisteluihin, josta sai II lk. vapaudenmitalin. Sodan loppuvaiheessa Paavo komennettiin RUK:n kurssille ja ylennettiin vänrikiksi. Hän päätti siirtyä kokonaan sotilasalalle ja meni kadettikouluun, jonka jälkeen 1.6.1941 hän sai komennuksen Sallan suunnalle.

Paavo Hynynen kuoli 11.7.1941 Kelsinkäisen metsätaistelussa vihollisen kiväärinluoteihin.

Runous ja kirjallisuus olivat Paavo Hynynen suuri rakkaus. Opintojensa lomassa hän ehti valmistella runokokoelmansa ”Polku kirkkauteen”, joka saatettiin valmiiksi Paavon kuoleman jälkeen. Runokokoelma omistettiin Pohjolan sankarinuorukaisille sekä heidän uhrautuville äideilleen.

Ohessa oleva kuva sekä teksti Paavo Hynyisestä on lainattu lyhentäen Paavo Hynynen isän 6.10.1941 kirjoittamasta muistotekstistä ”Polku kirkkauteen” runokokoelmassa.

KOKO PERHEEN KESÄRETKI SUOMENLINNAAN

Hynysten sukuseuran hallitus on alustavasti suunnitellut kesäretkeä Suomenlinnaan la 8.6.2024. Päiväretki on perinteisesti toteutettu sukutapaamisten väli vuosina. Vuonna 2022 kesäretki toteutettiin Hietaniemen hautausmaalle. Kesäretken suunniteltu päivämäärä kannattaa jo kalenteroida ylös, mutta palaamme asiaan tulevassa kevätkirjeessämme. Informoimme toki asiasta myös sukuseuramme kotisivuilla.

Ja muistutuksena vielä, että seuraava sukutapaaminen on sitten vuorossa jälleen vuonna 2025.

SUKUSEURAN JÄSENMAKSU VUODELLE 2024.

Hynysten sukuseuran jäsenmaksu vuonna 2024 on 20 euroa. Jäsenmaksu maksetaan sukuseuran tilille: FI6255422320341175. Merkitse maksun saajaksi "Hynysten sukuseura ry". Muistathan, että jäsenmaksun eräpäivä on **31.3.2024**.

On ehdottoman tärkeää, että kirjoitat laskun viestikenttään koko nimesi, osoitteesi, puhelinnumerosi että sähköpostiosoitteesi. Näin autat meitä tunnistamaan sinut mahdollisesti muista samannimisistä ja saamme pidettyä samalla myös jäsenrekisteriimme ajan tasalla.

LIITY JÄSENEKSI

Mikäli et ole vielä sukuseuramme jäsen, käy täyttämässä Hynysten kotisivulla jäsenhakemusilmoitus. Pääset lomakkeeseen [tästä](#) linkistä.

ANNA LAHJAKSI SUKUSEURAN JÄSENYYS

Voit myös antaa sukuseuran jäsenyyden lahjaksi. Kirjoita tällöin maksun viitekenttään, "LAHJA" ja oheen lahjan saajan nimi, osoite, puhelinnumero ja sähköpostiosoite.

JOULUKÄÄRETORTTU

Aimo Hynnen, sukuseuran hallituksen varajäsen

Pohja

1,5 dl sokeria
4 kpl kananmunia
1 dl perunajauhoa
1 tl leivinjauhetta
1 dl jauhettua piparia

Täyte

2 dl kermaa
1 rkl sokeria
3 rkl luumumarmeladia
1 dl piparijauhetta

Sekoita munat ja sokeri hyvin. Lisää varovasti joukkoon keskenään sekoitettuja jauhoja ja piparijauhetta.

Paista 200 asteessa uunissa noin 10 minuuttia kunnes pinta on ruskea.

Tee täyte kääretorttuun. Vatkaa kerma ja sokeri vaahdoksi. Lisään joukkoon luumumarmeladia ja 1 dl piparijauhetta.

Levitä kermainen luumu-/piparimassa kääretortun päälle ja kääri rullalle.

Nauti glögin kanssa.

Huom! Ohje on 40 cm pellille - 60 cm pellille ohje on muutoin sama, mutta munia tulee 5 kpl ja sokeria 2 dl, perunajauhetta 1,5 dl ja runsas 1 tl leivinjauhoa.

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta 2024 !

toivottaa
Hynysten sukuseuran hallitus